

N:o 97.

Af herr P. N. Bosson, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vaccinationstvängets afskaffande eller begränsning m. m.

Som en allmängiltig regel kan ju anses att lagstiftaren har att tillse, det icke endast nya lagar framkomma i anledning af tidens kraf och utveckling, utan äfven att gamla lagar revideras för att, på grund af djupare och mångsidigare erfarenheter vid deras tillämpning eller ock nya vetenskapliga upptäckter, antingen moderniseras eller upphäfvas. Bland gamla otidsenliga lagar, som icke längre kunna tillfredsställande försvaras, dristar jag för min del räkna lagen af den 29 sept. 1853 om skyddskoppypningen inom riket, och jag är långt ifrån ensam om denna min uppfattning. Denna lag ålägger »föräldrar, fosterföräldrar och målsmän utan undantag att låta med skyddskoppor ympa» eller, som man vanligen säger, vaccinera »de under deras omvårdnad hörande barn, innan dessa uppnått två års ålder»; denna lag förbjuder barn som icke blifvit vaccinerade att intagas i allmän skola, läro- eller uppfostringsanstalt; denna lag föreskrifver, att vaccinering »helst bör ske med ympning från person till person»; denna lag säger, att »till ympning skall användas endast godt vaccinämne taget af *synbart* frisk person och af barn, hvars föräldrar icke äro för smittosam sjukdom *misstänkta*»; samt att »ingen må vägra vaccinator att af ympad person taga vaccinämne» m. fl., man kan gärna säga, drakoniska bestämmelser. Slutligen ålägger denna lag böter för såväl den, som icke vill låta vaccinera sig eller de sina, som för den, som möjligen underkastat sig tvänget i detta afseende, men icke vill tillåta hvilken

vaccinatör som helst att vidare gräfva i såret på sig eller anhöriga, hvarförutom den som är fattig eller envist tredskas kan blifva ådömd fängelsestraff för sin uraktlåtenhet. På landsbygden äro våra kommunalnämnder domare och exekutorer vid tillämpningen af denna föråldrade lag, och om deras myndighet icke räcker, skola de taga Kon. befallningshafvande och polismyndigheter till hjälp för lagens efterlefnad. Denna axplockning må vara nog för att visa denna gamla lags otidsenlighet.

Men, säger man, är det icke denna lags förtjänst, att de förr så ohyggligt grasserande koppepidemierna så betydligt aftagit, och måste man ej för dess förtjänsters skull dragas med svårigheterna? På detta kan man svara, att därom äro de medicinska auktoriteterna af mycket olika mening. Medan sålunda somliga hålla före, att koppornas lindrigare uppträdande under det sista seklet berott på vaccinationen, anse många andra återigen, att detta bör mera tillskrifvas dels koppornas liksom en del andra farsoters visade benägenhet för att under långa tider uppträda med i genomsnitt mycket mildare intensitet än under andra perioder, dels förbättrade hygieniska och sanitära förhållanden, särskildt en väl genomförd isolering.

Däremot är det numera allmänt och samstämmigt konstateradt, att om ympningen skall kunna tänkas medföra något varaktigare skydd, så måste densamma om och om igen förnyas med några få års mellantid. Lika allmänt är äfven konstateradt, att genom vaccinationen lätt kan hända i »detta bacillernas tidevarf», att tuberkler, skrofler, syfilis och andra hemska smittosamma sjukdomar öfverföras från individ till individ, så att den fara man löper genom vaccinationen blir mycket större än den man tror sig undgå. Huru upprörande är det alltså icke, att föräldrar genom antikverad lag kunna tvingas in under den risken att på sina oskyldiga små få öfverförda smittofrön af de nämnda hemska sjukdomarna, som kunna göra ett friskt barn sjukt, ja fullkomligt fördärfvad och till en krympling för all sin tid!

Då många sådana exempel skulle kunna anföras, må man väl ha orsak fråga: Kan en lag, som påbjuder en åtgärd som icke ger något säkert skydd, men som medför dylika faror och orättvisor, försvaras? Att också åtskilliga bland våra läkare icke själfva tro på koppympningens skydd men väl på dess stora faror, bevisas bäst af de fall, där de själfva undandragit sig att låta vaccinera sina egna småttingar och sålunda blunda för vaccinationslagens föreskrifter, när det, så att säga, gäller deras eget skinn. Att man i själfva England, skyddskoppsympningens hemland,

redan för flera år sedan provisoriskt och sedan september 1907 definitivt tagit bort vaccinationstvånget, bevisar väl så starkt som något dess tvifvelaktiga värde. Det kan icke vara lagstiftaren värdigt, så resonnerar man där, att såsom *tvång* pålägga eller bibehålla en åtgärd, hvars ändamålsenlighet man har starkt grundade skäl att betvifla.

För att inte trötta med någon vidare motivering beder jag att till vederbörande utskott få öfverlemna en del bilagor för ämnets ytterligare belysning.

Ehuru en motion i detta ämne redan blifvit väckt vid denna riksdag, har jag dock ansett mig böra frambära äfven denna motion som ett litet stöd för den, som mig synes, viktiga frågans framgång och lyckliga lösning.

På grund af hvad jag sålunda tagit mig friheten anföra, får jag härmed vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville besluta i skrifvelse till Kungl. Maj:t begära åtgärder för vaccinationstvångets afskaffande eller begränsning och i samband därmed förslag till de bestämmelser, som kunna anses nödiga för allmän säkerhet, när epidemi på orten hotar.

Stockholm den 24 januari 1908.

Per N:son Bosson.

I motionens syfte instämma:

<i>A. Thylander.</i>	<i>E. Sundin.</i>	<i>Joh. Er. Nordin.</i>
<i>Joh. Ström.</i>	<i>B. P. Ersson.</i>	<i>P. Zimdahl.</i>
<i>Jöns Andersson.</i>	<i>Nils Larsson.</i>	<i>Nils Svensson.</i>
